

De Vliert Ophoviuslaan 156

Kadastraal : 's-Hertogenbosch, M-506	Bouwjaar : 1960
Eigenaar : H.J. Frerichs	Architect : H.M. de Graaf
Huidige functie : woning	Oorspr. functie : woning
Verbouwingen : Archief :	

Beschrijving

Algemeen:

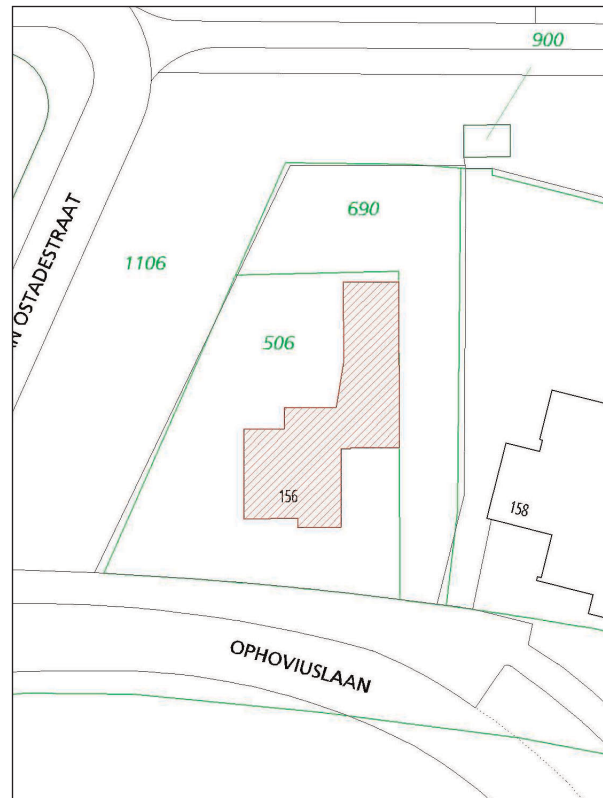
Vrijstaande villa gebouwd in functionalistische stijl, bestaande uit een min of meer vierkant tweelaags bouwdeel met plat dak en een eenlaags aanbouw op een rechthoekige grondslag. In de oksel van het tweelaags deel en de eenlaags aanbouw is later een tweede eenlaags aanbouw toegevoegd.

Kenmerkend voor de stijl waarin deze villa, naar ontwerp van architect H.M. de Graaf, is gebouwd, is het openwerken of transparant maken van de omsluitende gevelmuur om zo binnen- en buitenruimte met elkaar in verbinding te brengen en in elkaar over te laten lopen. Dit komt in de villa tot uitdrukking in de kale, witte gevelvlakken van bepleisterde baksteen van het rechthoekige blok dat de woning vormt, onderbroken door prominent vormgegeven schoorsteenpartijen en grote glasoppervlakken gecombineerd met inpandige balkons.

De gevels hebben een asymmetrische opbouw en zijn als het ware alzijdig: een duidelijk onderscheid tussen bijvoorbeeld voor- en achtergevel is min of meer weggefallen. In de vormtaal overheerst de rechte hoek.

Voorgevel (Ophoviuslaan):

De voorgevel omvat de begane grond en de eerste verdieping en bestaat uit twee delen, van elkaar gescheiden door een als zelfstandig, rechthoekig volume ontworpen rookkanaal, uitgevoerd in blauwgeglazuurde bakstenen. Dit rechthoekige volume staat haaks op beide geveldelen, die op dit punt verspringen ten opzichte van elkaar. Het linker geveldeel is uitgevoerd in baksteen en vervolgens witgeverfd met een zwarte plint. Het gevelvlak is gesloten en bezit geen gevelopeningen. Het rechter geveldeel ligt ten opzichte van het linkermuurvlak een stuk naar voren. Dit deel wordt gevormd door een grote gevelopening. De begane grond en de eerste verdieping zijn van elkaar gescheiden door de tot in het gevelvlak door-

lopende gewapende betonconstructie van de verdiepingsvloer. Boven de eerste verdieping is een betonnen latei aangebracht. De gevelvulling op de begane grond en de eerste verdieping bestaat uit grotere en kleinere glasvlakken in houten kozijnen, geplaatst op een borstwering van houten panelen.

De voorgevel van de eenlaags garageaanbouw die zich rechtsachter de woning bevindt, wordt volledig ingevuld door een brede houten garage-deur.

Linkerzijgevel (Adriaan van Ostadestraat):

Ook de linker zijgevel kent een tweedeling in een gesloten wit gevelvlak links en brede gevelopening ter hoogte van de begane grond en de eerste verdieping rechts. Deze gevelopening is ingevuld door twee inpandige loggia's, voorzien van grote glasvlakken boven een houten borst-

Voorgevel en rechterzijgevel

wering en een deur.

De linkerzijgevel van de eenlaags aanbouw, horende bij de bouwtijd van de woning, lijkt - voor zover zichtbaar - over de gehele breedte van de gevel open te zijn en voorzien van glazen puien. Het dak wordt op een aantal punten door kolommen opgevangen.

Rechterzijgevel:

De rechterzijgevel is van links naar rechts opgebouwd uit een wit gesloten gevelvlak, onderbroken door een opengewerkt geveldeel en net als in de voorgevel, een uitspringende schoorsteen die als het ware een breekpunt in het gevelbeeld vormt. Het geveldeel rechts hiervan is geheel blind en is met een sprong naar voren toe uitgelegd.

De gewapende betonconstructie van de verdieplingsvloer en het dak loopt door tot in de gevel. Op de begane grond bevindt zich de deur tot de woning. Op de verdieping zijn twee vensters zichtbaar, geplaatst op een borstwering van houten panelen.

Linkerzijgevel en voorgevel

Achtergevel:

De witgeverfde achtergevel van de woning bestaat uit twee geveldelen die wederom ten opzichte van elkaar verspringen. Het linker muurvlak is ter hoogte van de begane grond, deels door de oorspronkelijke garageaanbouw en deels door de latere uitbreiding, niet zichtbaar. Op de eerste verdieping bevindt zich links boven in het muurvlak een liggend venster. In het rechter geveldeel, dat ten opzichte van het linker muurvlak iets terug ligt, bevindt zich op de begane grond en de eerste verdieping een dubbel venster, met in ieder geval één draaiend deel.

Interieur:

Behoort niet tot de context van dit onderzoek.

Achtergevel en linkerzijgevel

Redengevende omschrijving

De villa Ophoviuslaan 156 is een representatief voorbeeld van een in functionalistische stijl gebouwde zogenaamde 'witte villa', een voor 's-Hertogenbosch zeer zeldzame bouwtrant. Ook in bredere context vormt de villa een representatief voorbeeld voor een latere fase in het functionalistisch bouwen, die tijdens de tweede golf van stadsuitbreidingen in de jaren 1960 een sterke opbloei beleefde.

Naast de bouwstijl, heeft de villa ook monumentale waarde vanwege de compleetheid en oorspronkelijkheid van de bouwmassa.

Markant gelegen op de hoek van de Ophoviuslaan en de Adriaan van Ostadestraat, is het pand beeldbepalend en heeft het stedenbouwkundige waarde.

Datum verkenning: 25 november 2003

Fotografie: A.G. Oldenmenger

Veldwerk: A.G. Oldenmenger
en A.K. Hemmes

Tekst rapportage: A.K. Hemmes